

CODUL DE CONDUITĂ AL ALEȘILOR LOCALI

Secțiunea I : PREVEDERILE GENERALE ALE CODULUI DE CONDUITĂ AL ALEȘILOR LOCALI

Codul de conduită al aleșilor locali, denumit în continuare Cod, este lansat pentru a spori încrederea cetățenilor în autoritățile locale, a consolida responsabilitatea personală a aleșilor locali întru executarea adecvată a obligațiilor lor profesionale în exercitarea mandatului de ales local, a asigura transparența și corectitudinea activității Consiliului și pentru a preveni încălcarea eticii, normelor și moralității profesionale.

Codul a fost întocmit în baza Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legii nr. 768-XIV din 2 februarie 2000 privind statutul aleșilor locali, luând în considerare și Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită al funcționarilor publici.

Acest Cod se fundamentează pe obiectivele stipulate în aceste legi și își propune drept scop să ofere asistență aleșilor locali întru realizarea acestor obiective, prin identificarea și stabilirea explicită a standardelor de care trebuie să se conducă în exercitarea mandatelor lor.

Domeniul de aplicare

1. Aleșii locali trebuie să respecte acest Cod de conduită ori de câte ori:
 1. realizează activitățile Consiliului;
 2. exercită mandatul de ales local - funcție în care au fost aleși;
 3. acționează în calitate de reprezentanți ai Consiliului.
2. Acest Cod de conduită, cu excepția cazurilor expres prevăzute, se va aplica doar acelor activități pe care aleșii locali le exercită în calitate lor de persoane oficiale.
 1. Atunci când un ales local acționează în calitate de reprezentant al Consiliului sau a altui organ, trebuie să se conformeze Codului de conduită, cu excepția cazurilor când se isca conflicte din cauza obligațiilor legale prevăzute de mandatul exercitat de organul în cauză. Atunci când numirea în funcție a alesului local într-un alt organ nu reiese din mandatul său, prezentul Cod nu se va aplica, el supunându-se codului emis de celalalt organ. Totuși preconizează că un astfel de ales local va ține cont de principiile generale de conduită și de cerințele de a nu defăima buna reputație a oficiului alesului local sau al Consiliului.
 2. Fiecare ales local e obligat să facă cunoștință cu prevederile Codului și să semneze declarația de respectare a acestuia în ziua în care și-a ridicat mandatul /a fost aprobat Codul, astfel confirmând angajamentul de respectare a Codului în exercitarea funcției lor. Declarația semnată trebuie prezentată secretarului Consiliului timp de 10 zile lucrătoare după obținerea mandatului / aprobarea Codului.

Secțiunea 2. PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONDUITEI ALEȘILOR LOCALI ÎN CADRUL ACTIVITĂȚII PROFESIONALE

În exercitarea funcțiilor lor oficiale, aleșii locali se vor ghida de următoarele principii:

1. Promovarea egalității și a respectului mutual;
2. Obligația de a respecta întocmai legea;
3. Responsabilitate și deschidere;
4. Altruism și control;
5. Obiectivitate și bună-cuviință;
6. Integritate.

1. Promovarea egalității și respectului față de alții

Aleșii locali:

1. trebuie să-și exercite mandatul, respectând necesitatea de a promova egalitatea de oportunități în raport cu toate persoanele, indiferent de gen, vârstă, etnie, orientare sexuală, confesiune și trebuie să manifeste respect și considerațiune față de alții;
2. nu trebuie să întreprindă careva acțiuni care ar compromite imparțialitatea membrilor Consiliului, persoanelor numite sau angajate.

(c) în exercitarea competențelor sale, trebuie să manifeste respect față de aleșii, funcționarii care raportează în fața Consiliului fără a prejudicia autoritatea ierarhică;

(d) trebuie să respecte împuternicirile, drepturile și obligațiile celorlalți aleși locali.

2. Obligația de a promova și susține legea

Aleșii locali:

1. în exercitarea mandatului oficial, precum și în orice alt caz, nu trebuie să săvârșească infracțiuni sau să provoace comiterea de infracțiuni;
2. în exercitarea mandatului lor, precum și în orice alt caz, să dea dovadă de un comportament respectuos, pentru a nu defăima autoritatea din care face parte.

3. Responsabilitate și deschidere

Aleșii locali:

1. nu trebuie să dezvăluie informația confidențială fără acordul persoanei ale cărei drepturi sunt protejate, cu excepția cazurilor când o astfel de acțiune este prevăzută de lege;
2. nu trebuie să împiedice accesul oricărei persoane la informația pe care persoana are dreptul să-o obțină prin lege.
3. în exercitarea funcției, trebuie să manifeste un comportament respectuos și să răspundă la orice solicitare referitoare la exercitarea funcției, pentru motivele diferitor acțiuni sau deciziilor luate;
4. în exercitarea funcției, trebuie să evite măsurile/acțiunile care le-ar oferi un avantaj

profesional după încheierea mandatului:

- În instituțiile publice sau private care au fost supervizate de ei în timpul exercitării mandatului;
- În instituțiile publice sau private cu care ei au stabilit relații profesionale în timpul exercitării mandatului;
- În instituțiile publice sau private care au fost create în timpul exercitării funcției și la crearea cărora au contribuit.

4. Altruism și control

Aleșii locali:

(a) în exercitarea mandatului lor oficial, precum și în orice alt caz, nu trebuie să-și utilizeze poziția inadecvat, pentru acordarea sau garantarea unui avantaj sau dezavantaj oricărei persoane în special pentru membrii familiei lor, prieteni sau pentru cei cu care întrețin relații amicale sau pentru a-și garanta lor înșiși un avantaj;

(b) trebuie să respecte disciplina financiar-bugetară drep condiție a bunei gestionari a banilor publici;

1. în cazul în care utilizează în mod discreționar sau autorizează alți aleși locali să utilizeze resursele Consiliului, trebuie să le utilizeze în mod judicios și în conformitate cu legea;
2. trebuie să asigure ca resursele Consiliului nu sînt utilizate în mod inadecvat: în scopurile personale ale membrilor familie: acestuia, în scopul promovării unui partid politic, a familiei lor, a prietenilor sau a persoanelor cu care întrețin relații amicale;
3. Nu trebuie să solicite altor aleși locali acționarea în așa fel încât să le aducă acestora beneficii personale directe sau indirecte, ori să solicite avantaje pentru un individ sau un grup de indivizi în scopul de a obține beneficii personale de la aceștia.

5. Obiectivitate și buna-cuviință

În procesul decizional, aleșii locali:

1. trebuie să ia decizii pornind de la oportunitățile existente, conform interesului public;
2. trebuie să ia decizii ținând cont de orice sfat relevant oferit de oficialii din cadrul Consiliului, în special de către:
3. Secretarul Consiliului, care urmează a fi consultat în cazul când exista dubii cu privire la respectarea competențelor Consiliului sau în cazurile când acțiunea propusă nu ține de cadrul de politici aprobat de către Consiliu (anexa 1); când consecințele legale ale acțiunii sau eșecul Consiliului de a acționa poate dăuna grav;
4. trebuie să prezinte motive și justificări pentru deciziile luate în conformitate legislația și cerințele Consiliului și să specific factorii care au contribuit la luarea deciziilor, demonstrând că decizia este în concordanță cu regulile și regulamentele în vigoare.

6. Integritate

Aleșii locali:

1. trebuie să respecte legea și Regulamentul Consiliului, care stabilește obținerea înlesnirilor, rambursarea cheltuielilor și compensarea veniturilor ratate, stabilite aleșilor locali;
2. trebuie să evite acceptarea de cadouri, ospitalitate materială (altele decât acțiunile ce țin de ospitalitatea oficială, cum ar fi orecepție civică sau un pranz de afaceri, care sunt autorizate în modul convenit de către Consiliu) sau servicii pentru sine sau orice persoană cu care conviețuiesc, care le-ar impune obligații improprii aleșilor locali.

7. Leadership

Aleșii locali trebuie să promoveze aceste principii în cadrul echipei și prin exemplul propriu, activând în așa fel încât să sporească încrederea publică.

Secțiunea 3. REGULILE PRINCIPALE DE CONDUITA ALE

CONSILIERILOR / ALEȘILOR LOCALI

1. Interesele personale

În toate circumstanțele de soluționare a problemelor, aleșii locali trebuie să țină cont de prezența ori nu a oricărui interes personal în chestiunile date și dacă acest Cod de conduită cere declararea acestui interes;

Se considera că un ales local are un interes personal într-o anumită problemă, dacă decizia luată de Consiliu cu privire la problema dată ar putea în mod rezonabil să fie percepută ca una care foarte probabil va induce un anumit beneficiu;

1. Consilierului, unui membru al familiei alesului local sau vreunui prieten al acestuia, oricărei altei persoane cu care alesul local întreține relații amicale, aleșii locali trebuie să le perceapă drept persoane care au interes personal într-o anumită problemă, dacă aceasta ține de:
2. O autoritate publică a cărei membru este alesul local;
3. O autoritate în care alesul local deține opoziție de control sau management general;
4. O autoritate în cadrul căreia alesul local a fost numit drept reprezentant al autorității.

Aleșii locali trebuie să se perceapă drept persoane care au interes personal într-o anumită problemă, dacă aceasta ține de:

1. orice ocupație, poziție, administrare, comercializare sau funcție cu program de lucru complet, parțial sau cu întreruperi, care este realizată de către alesul local pentru profit sau câștig;
2. orice persoană care îi angajează sau care i-a numit în funcție, orice firmă în cadrul căreia sunt parteneri sau orice companie în cadrul căreia sunt directori remunerați;
3. orice contract pentru bunuri, servicii sau lucrări încheiat între Consiliu și consilier, o firmă în cadrul căreia alesul local este partener, o companie în cadrul căreia alesul local este director sau un organ care se conformă stipulațiilor din subpunctul (c);

4. orice teren pentru care alesul local sau un membru al familiei alesului local are interes de beneficiu și se afla în aria de cuprindere a autorității;
5. orice teren al cărui proprietar este autoritatea, iar arendașul este o firmă în cadrul căreia alesul local este partener, o companie în cadrul căreia alesul local este director sau un organ care se conformă stipulațiilor din subpunctul (c);
6. orice teren din aria de cuprindere a autorității, pentru care alesul local dispune de o licență (de sine stătător sau împreună cu alții) privind ocuparea terenului în cauză timp de o lună sau mai mult;
7. orice vizită în afara republicii, pentru care a plătit sau va plăti autoritatea.

Art.21 din Legea privind administrația publică locală stipulează că alesul local poate fi prezent la ședința Consiliului, dar nu ia parte la luarea deciziei, dacă:

- a. el (ea) în persoana, soțul/soția, părinții copiilor au interes cu caracter de proprietate în problema supusă dezbaterii;
- b. el (ea) este directorul sau membrul consiliului de administrare al companiei, instituției, organizației sau oficiilor reprezentative ale acestora, care cad sub incidența directă a deciziei care urmează a fi luată;
- c. este incompatibil în corespundere cu prezenta lege și Legea reprezentanților locali ai poporului și incompatibilitatea sa durează mai mult de 30 de zile din momentul apariției.

Un ales local care manifestă interes personal într-o anumită problemă și care participă la o ședință a Consiliului la care se discută problema în cauză, trebuie să dezvăluie existența acestui interes, precum și caracterul interesului la începutul discuției sau atunci când interesul devine aparent.

Un ales local care manifestă interes personal într-o problemă nespecificată anterior și participă la ședința Consiliului la care se discută problema în cauză trebuie să dezvăluie existența și caracterul acestui interes la începutul discuției sau atunci când interesul dat devine aparent. Dacă acest interes personal este de o așa natură încât alesul local poate concluziona în mod rezonabil că interesul în cauză ar putea afecta semnificativ abilitatea alesului local de a acționa în conformitate cu meritele cazului și în interesul publicului, în caz dacă acest ales local va lua parte la discuțiile purtate pe marginea problemei date, atunci alesul local trebuie să se retragă de la deliberarea problemei în ședința dată, cu excepția cazurilor când este scutit de o astfel de retragere de către Comitetul de standarde al Consiliului.

Orice interes dezvăluit trebuie înregistrat în registru de către secretarul Consiliului.

Aleșii locali trebuie să dea dovadă de responsabilitate personală în cazul deciderii existenței sau nu a unui interes personal care trebuie dezvăluit.

Aleșii locali pot solicita consultanță din partea secretarului Consiliului.

Aleșii locali trebuie să notifice secretarul Consiliului despre orice schimbare survenită în interesul lor în decurs de o lună din momentul survenirii schimbării.

2. Cadourile

1. Modul de declarare, evaluare, evidență, păstrare, utilizare și răscumpărare a cadourilor se va desfășura în strict corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului Nr. 116 din 26-02-2020 privind regimul juridic al cadourilor .

3. Ospitalitate

3.1.Consiliul percepe prânzurile de afaceri sau echivalentele acestora drept ospitalitate și un mod adecvat de a se ocupa de afaceri, cu condiția că acestea vizează activitatea Consiliului și nu implică extravagante, desfășurându-se în limitele unor prânzuri normale de curtoazie, adică cele care urmează niște serbări de lucru, întruniri ale Comitetului, reuniuni ale partenerilor etc., inclusiv seminarii, conferințe și alte evenimente de acest fel;

3.2.În aceeași modalitate, Consiliul autorizează și primirea de ospitalitate oficială, cum ar fi: recepțiile civice de către aleșii locali și persoanele care conviețuiesc cu aceștia;

3.3.De altfel, Consiliul insistă asupra acceptării ofertei de ospitalitate, doar dacă se consideră că participarea la astfel de evenimente este favorabilă pentru interesele Consiliului sau dacă este potrivit și adecvat pentru Consiliu să fie reprezentat la atare evenimente;

3.4.În general, nu este necesară notificarea secretarului Consiliului acțiunilor de ospitalitate menționate în pct. 3.1 și 3.2, deoarece este puțin probabil că acestea să atingă grila valorică fixată în acest document de politici. Totuși dacă acțiunile de ospitalitate menționate în pct. 3.1 și 3.2 și respectiv, 3.3 ajung la limitele grilei valorice specificate în acest document de politici, atunci primirea acestor favoruri urmează a fi notificată în modul convenit secretarului Consiliului;

3.5.În mod adițional, aleșii locali care doresc să accepte orice formă de ospitalitate menționată în pct. 3.3 de mai sus sunt sfătuiți să consulte secretarul Consiliului până la primirea unor astfel de favoruri;

3.6.Acceptarea ospitalității de către aleșii locali prin participarea la conferințe, seminarii și alte evenimente similare este permisă atunci când este clar că ospitalitatea în cauză poartă un caracter corporativ și nu personal și atunci când este clar că poziția Consiliului nu este compromisă;

3.7. În cazul necesității vizitelor aleșilor locali la fața locului pentru a vedea niște obiecte sau niște vehicule, echipament, livrarea de bunuri, prestarea de servicii sau orice alta acțiune similară, atunci când aleșii locali participă la demonstrații organizate de soft-uri sau alt echipament IT, aleșii locali necesită a se asigura că vor fi asumate de Consiliu costurile induse de astfel de vizite, pentru a evita punerea în pericol a integrității oricărei decizii ulterioare de achiziție. Aleșii locali pot accepta ospitalitate modestă de curtoazie cu condiția că deciziile de achiziție să nu fie compromise prin acceptarea unor astfel de onoruri;

3.8.Aleșii locali trebuie să țină cont de oportunitatea acceptării oricarui cadou, beneficiu material, avantaj sau ospitalitate în ceea ce privește deciziile pe care le poate lua Consiliul în privința celor care oferă astfel de favoruri;

3.9. Atunci când cadourile, beneficiile materiale, avantajele și ospitalitatea urmează a fi refuzate, persoanele care parvin cu astfel de oferte trebuie să fie informate în mod ferm și amabilitate despre procedurile și standardele care funcționează în cadrul Consiliului.

Secțiunea 4. CONTROLUL ASUPRA RESPECTĂRII CODULUI DE CONDUITĂ

a. Controlul intern asupra respectării Codului de conduită ai aleșilor locali

Consiliul va crea o comisie de etică având funcția de:

- a promova și menține standard înalte de conduită ale aleșilor locali din cadrul Consiliului;
- a monitoriza funcționalitatea Codului de conduită;
- a examina și analiza încălcările Codului Consiliului și a recomanda acțiunile ce urmează a fi întreprinse ca răspuns la încălcările pretinse;
- a instrui sau a organiza instruirea aleșilor locali pe marginea problemelor ce țin de respectarea Codului de conduită.

Raportarea încălcărilor Codului de conduită

Aleșii locali:

1. trebuie să raporteze comisiei desemnate de Consiliu orice comportament al altui ales local, care, în opinia lor, implică sau ar putea implica neconformarea la prezentul Cod de conduită;
2. trebuie să raporteze, fie prin procedura de raportare confidențială instituită în cadrul Consiliului, fie direct către Comisie, orice comportament al oricărei alte persoane care, în opinia lor, implică sau ar putea implica comportament infracțional;
3. nu trebuie să parvină cu plângeri razbunătoare sau jignitoare împotriva altor persoane sub egida stipulațiilor din punctul (a).

b. Controlul public asupra respectării Codului de conduită al aleșilor locali

Cetățenii pot prezenta Consiliului, în conformitate cu procedurile stabilite de lege, orice plângere cu privire la încălcarea normelor etice de către aleșii locali;

Revizuirea faptelor de încălcare a cerințelor expuse în acest Cod de conduită de către aleșii locali se va efectua de comisia de etică;

Comisia va colecta și analiza plângerile cu privire la încălcarea conduitei etice de către aleșii locali și va informa în mod regulat publicul despre rezultatele revizuirii.

10. Alte considerațiuni

10.1. Aleșii locali urmează să stabilească un echilibru între caracterul practic al activității în sfera publică și orice concepție greșită care s-ar putea isca în rândurile publicului, precum că

alesul local acceptă a primi cadouri costisitoare sau generoase, beneficii materiale, avantaje sau ospitalitate de un caracter similar;

10.2.Consiliul insistă ca aleşii locali să se abţină de la acceptarea unor oferte disproporţional de generoase, care ar presupune obligaţii inadecvate pentru alesul local, mai cu seama atunci când ţin de otranzacţie comercială potenţială sau reală la care Consiliul este parte.

Anexa 1.

DECLARAȚIA DE RESPECTARE A CODULUI DE CONDUITĂ

Consiliul local Grozeşti , raionul Nisporeni

Eu, _____ ,

fiind ales în calitate de reprezentant local , consilier în Consiliul local Grozeşti, raionul Nisporeni ,

Declar că voi exercita cu corectitudine şi bună credinţă funcţia pe care o deţin şi voi depune toate eforturile pentru realizarea interesului public.

Pe parcursul întregului mandat, mă oblig să mă conformez tuturor normelor de conduită aplicate aleşilor locali şi să respect Codul de conduită, fiind conştient de faptul că acesta poate fi revizuit periodic.

Semnătura

Data

Această declaraţie a fost semnată în prezenţa mea,

Semnătura

Secretarul Consiliului Svetlana Mitrofan